

NET-SIFIR TAAHHÜT YILLARI

1. Kurumsal Taahhüt

Dicle Üniversitesi, küresel iklim değişikliği ile mücadelede bilimsel sorumluluğunu yerine getirmek amacıyla, kurumsal faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını azaltmayı ve 2050 yılına kadar net-sıfır emisyon hedefine ulaşmayı taahhüt etmektedir.

Bu yol haritası; enerji kullanımı, ulaşım, altyapı, satın alma süreçleri, atık yönetimi ve kampüs yaşamı dahil tüm faaliyet alanlarında karbon azaltım stratejilerini ve uygulama planlarını ortaya koymaktadır.

2. Stratejik Çerçeve

Net-sıfır yol haritası aşağıdaki uluslararası prensiplere dayanmaktadır:

- Bilim temelli karbon azaltım hedefleri
- Uluslararası karbon muhasebesi standartları
- Sürdürülebilir kampüs yönetimi
- Döngüsel ekonomi yaklaşımı
- İklim uyum ve dirençlilik politikaları

3. Emisyon Kapsamları

Kurumsal karbon yönetimi aşağıdaki emisyon kategorilerini kapsayacaktır.

Kapsam 1 – Doğrudan Emisyonlar

- Kampüs içi yakıt kullanımı
- Üniversite araç filosu
- Kazan ve ısıtma sistemleri

Kapsam 2 – Dolaylı Enerji Emisyonları

- Elektrik tüketimi
- Satın alınan enerji

Kapsam 3 – Diğer Dolaylı Emisyonlar

- Personel ve öğrenci ulaşımı
- Tedarik zinciri
- Atık yönetimi
- Satın alma faaliyetleri

4. Karbon Azaltım Stratejileri

4.1 Enerji Dönüşümü

- Kampüs binalarında enerji verimliliği projeleri

- Akıllı enerji yönetim sistemleri
- Yüksek verimli ısıtma ve soğutma sistemleri
- Kampüs ölçekli güneş enerjisi projeleri

Hedef

2035 yılına kadar enerji tüketiminde önemli ölçüde verimlilik artışı sağlamak ve yenilenebilir enerji payını artırmak.

4.2 Sürdürülebilir Kampüs Altyapısı

- Yeşil bina standartlarının uygulanması
- Enerji verimli kampüs planlaması
- Sürdürülebilir peyzaj uygulamaları
- Karbon yutağı olarak kampüs yeşil alanlarının artırılması

4.3 Sürdürülebilir Ulaşım

- Elektrikli araç altyapısı kurulması
- Kampüs içi bisiklet yolları
- Toplu taşıma kullanımının teşvik edilmesi
- Düşük karbonlu ulaşım planı hazırlanması

4.4 Atık ve Döngüsel Ekonomi

- Atık azaltma stratejileri
- Geri dönüşüm sistemlerinin yaygınlaştırılması
- Organik atık kompost sistemleri
- Sürdürülebilir satın alma politikaları

4.5 Su ve Doğal Kaynak Yönetimi

- Su verimliliği uygulamaları
- Yağmur suyu toplama sistemleri
- Sürdürülebilir peyzaj tasarımı

5. Uygulama Dönemleri

2026-2030 – Temel Altyapı ve Planlama

- Kurumsal karbon envanteri hazırlanması
- Enerji tüketim analizleri
- Sürdürülebilir kampüs yönetim sistemi kurulması
- Pilot yenilenebilir enerji projeleri

Ara Hedef

2030 yılına kadar kurumsal karbon emisyonlarında önemli başlangıç azatılımı.

2030-2040 – Sistem Dönüşümü

- Yenilenebilir enerji yatırımlarının artırılması
- Kampüs binalarında enerji dönüşümü

- Düşük karbonlu ulaşım sistemlerinin yaygınlaştırılması

Ara Hedef

2040 yılına kadar kampüs emisyonlarında yaklaşık %50 azaltım.

2040-2050 – Net-Sıfır Geçiş

- Karbon yoğun faaliyetlerin tamamen dönüştürülmesi
- Karbon dengeleme projeleri
- Doğa temelli karbon yutakları

Nihai Hedef

2050 yılı itibarıyla üniversitenin kurumsal faaliyetlerinden kaynaklanan **net sera gazı emisyonunun sıfırlanması.**

6. Yönetim ve Kurumsal Yapı

Net-sıfır yol haritasının uygulanması için üniversite bünyesinde;

- Sürdürülebilirlik koordinasyon birimi
- Karbon yönetim komitesi
- Veri izleme ve raporlama sistemi

Oluşturulacaktır.

7. İzleme ve Raporlama

- Yıllık karbon emisyon raporları hazırlanacaktır
- Sürdürülebilirlik performans göstergeleri belirlenecektir
- İlerleme raporları kamuoyu ile paylaşılacaktır

8. Eğitim ve Toplumsal Katkı

Dicle Üniversitesi;

- İklim değişikliği ve sürdürülebilirlik konularında akademik araştırmaları destekleyecek
- Öğrencilerin sürdürülebilirlik projelerine katılımını teşvik edecek
- Bölgesel sürdürülebilir kalkınma çalışmalarına katkı sağlayacaktır.

Sonuç

Dicle Üniversitesi, bilimsel bilgi üretimi ve toplumsal sorumluluğu doğrultusunda iklim değişikliği ile mücadelede aktif rol üstlenmeyi hedeflemektedir. Bu yol haritası, üniversitenin sürdürülebilir ve düşük karbonlu bir kampüs modeline dönüşümünü yönlendiren stratejik plan niteliği taşımaktadır.